

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1.
sz. l. em. (Király-
utca sarkán).
Kiadólátal:
Wolf M. könyv- és
papirkereskedés-
ben, Király-utca,
Hatyn-épület.
Megjelenik vasár-
nap kivételével
minden nap este 5
órákor.

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben:
Egész évre. 10.—
Egy hóra. . . 1.—
Videkre:
Egész évre. 12.—
Egy hóra. . . 1.20
Egyes szám ára
Pécsett 4 kr., vi-
deken 5 kr.
Egyes számok
kaphatók minden
lapelárusítónál.

Pécs, 1894.

Kedd, június 26.

151. (1214.) szám.

A nemzeti párt akciója.

Megvan tehát a nemzetipárti új jelszó, mely hivatva van a magyar politikai élet ez élő halott pártját új-
ból galvanizálni. E jelszó: a *nemzeti
föladatok összessége.*

Miben állnak e nemzeti föladatok? Ne kérdjétek. Meg vannak azok írva, sőt körülírva a nemzeti párt programjában, mely annyiban ismert, hogy megjelent nyomtatásban. Elég az hozzá, hogy a magyar nemzet figyelmét most és *épen most* a nemzeti föladatok összességére kell fordítani.

A magyar nemzet ugyanis nem ismeri a maga nemzeti föladatait. Igaz ugyan, hogy a nemzet óriási többsége minden intellektuális erejét megfeszítve dolgozik már évek óta azon, hogy tételes törvényekben érvényesítse az állam souverain intézkedési jogát polgárai minden jogviszonyában, hogy eltörölje a jogegyenlőség minden akadályát, hogy biztosítsa a lelkiismereti és vallás szabadságot az állam minden polgára számára — de ezek mind nem nemzeti föladatok; ellenkezőleg: e magasztos célok felé való törekvés, melyben a művelt világ rokonszenve önként fordult felénk, nem egyéb, mint „nagy nemzeti érdekeink elhanyagolása.” Így fejtette ezt ki a nemzeti párt újrivalgása között Bethlen Gábor gróf és most már igazán kiváncsian várhatjuk a nemzetipárt sürgős akcióját és munkatervét, mely a tétveg utakon járó nemzetet meg fogja tanítani arra, hogy legtöbb és legsürgösebb nemzeti föladatunk az, hogy a hadsereg ruháján nemzeti színű zsinór legyen. E nélkül szégyen élni és ezért dicsőség lesz meghalni — a nemzeti pártunk. Debuisset pridem.

A „Pécsi kath. kör” megnyitása.

A f. hó 23-án, szombaton d. u. 5 órákor volt a pécsi kath. kör ünnepélyes megnyitása. Az ünnepély lefolyásáról tudósítónk a következőket jegyzi föl.

D. u. 5 órákor a pécsi püspöki énekiskola növendékei a székesegyházban a tekintélyes számban összegyűlt tagok jelenlétében elénekelték a „Veni Sancte Spiritus”-t, melynek befejezte után a kör tagjai, Apponyi Géza gróf elnök, és Esterházy Miklós Mór grófokkal élükön felvonultak a kör ideiglenes helyiségébe, melynek nagy, tágas tálrsálgó terme alig-alig volt

képes a rendkívüli közgyűlésre összegyűlt tagok nagy számát magába fogadni. A tagok sorában ott láttuk városunk sok ismert férfait, köztük több állami, megyei és városi tisztviselőt, a pécsi székesegyházi kanonokokat, a helybeli és vidéki papság közül számtalant, a cisterciákat és Ferene-rendieket, — a kereskedő- és iparosvilágot több tekintélyes alakját. A gyűlés elején Apponyi gróf, elnök üdvözölte a kör tagjait s köszönetet mondott nekik a bizalomért, melyben a kör öt részesíté midőn öt elnöké megválasztotta, mely által csak tisztelve, érezheti magát. Beszédének további fonalán hangsúlyozta, hogy: „*mi nem harcolunk, hanem csak védelmezzük kath. ügyünket és senkit bántani nem akarunk.*” Meglepetését fejezte ki, a kör díszes és célszerű berendezése fölött, melytől miután csak ideiglenes helyiség, korántsem várt annyit; reményli, hogy maga e kedves, és elegáns localitás is vonzó hatással lesz a tagokra.

Utána Hanny Gábor kanonok ismertette rövid vázlatban a kör megalakulásának történetét, melynek befejeztével a kör vendége Esterházy Miklós Mór gróf kért az elnöktől szözlásra engedélyt s magvas, megjegyző szavakkal buzdította a kör tagjait az összetartásra s a kath. öntudat ébrentartására. Ezután a kör titkára Egy Dezős dr. felolvasta az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, majd Mihályfi igazgatótesz terjedelmes jelentést eddigi működéséről, melyért Hanny kanonok jegyzőkönyvi elismerést indítványoz részére, mely indítvány lelkes eljenzésekkel egyhangulag el is fogadtatott. Hanny kanonok ezután bejelenté a *kör első alapító tagját*, ki nem más, mint a kör elnöke, Apponyi Géza gróf, kit hangos „éljen”-ekkel tüntettek ki a kör tagjai.

Ezek után dr. Kelemen Mihály sok tapasztalatról és ügybuzgalomról tanuskodó lelkes beszédben hangsúlyozta az önbizalmat és tevékenységet minden kör-tag részéről, ha — mint mondá — azt akarjuk, hogy ne csak *létezzek*, hanem virágozzék is a kath. kör. Most Esterházy M. Mór gróf kért magát a kör alapító tagjai közé fölvételre, amely kijelentése közlekedéssel fogadtatván, dr. Kelemen indítványára a kör díszelnökévé kiáltott ki egyhangulag.

Végül gróf Apponyi Géza elnök köszönetet szavazván két alulnok társának a kezdeményezésről, a közgyűlést azon reményben rekeszti be, hogy nem sokára annak jelentésében, aki e helyiséget a körnek oly készséggel átengedte — a pécsi egyházmegye főpástorának jelenlétében, kit megrongált egészségi állapota ezuttal innen távolított — lesz szerenésze a kör tagjait itt ismét együtt üdvözölhetni.

Ezután következett a kör helyiségének megtekintése a program legutolsó pontja a „szórakozás és ismerkedés” mely a zászlókkal díszített elegáns nyári helyiség tetője alatt, Farkas Sándor bandájának nótái mellett a késő éjjeli órákig el-

tartott. Megemlítendő itt a kör födött, s gázlámpákkal világított tekepályája, melyről bátran el lehet mondani, hogy esnőség és célszerűség tekintetében a tekepályák közt unikuma városunknak. A társaság világi része a kora reggeli órákig mulatott együtt, míg a vendégek vasárnap reggel hagyták el városunkat.

Hiszem, hogy a kör minden egyes tagja azon reménnyel távozott el az ünnepélyről, hogy az a szívvels barátság s az a kedélyes fosztelenség, mely ez estén itt uralkodott, a pécsi kath. kör falai közt állandóan megmarad.

S. K.

HIRROVATUNK.

Pécs, június 25.

— **Uj doktor juris.** Pápe Dénes ügyvédjelöltet a bold. tolnamegyei főjegyző fiát, ki városunkban kezdette meg jogi tanulmányait szombaton avatták föl a budapesti egyetemen doktor jurisnak.

— **Közvetlen távíró-vonal Mohács és Pécs közt.** A „Mohács és Vidéké”-ben olvassuk: Eddig az ideig telegrammunkaink mindig *Budapestet közbevetve* jutottak el Pécsre. Néhány nap óta azonban vármegyéink székhelyét közvetlen távíró-vonal kapcsolja össze városunkkal, amnyiben a budapest-mohácsi huzalt Pécsig meho szabtották. Örülünk ez újabb haladásnak.

— **Szép előmenetel.** *Mergenthaler* Lajos, ki még rövid idő előtt az osztrák-magyar bank pécsi fiókjának volt hivatalnok, és kit nemrég a budapesti központi hivatalhoz helyeztek át hasonló minőségben, ternap vette kézhez a *nagykanizsai fiók-intézet főnökevé* történi kinevezését.

— **Bécsi művészek a 44. gyalogezred jubileumán.** Mint értesülünk a Pécsett állomásozó 44. gyalogezred Pilis-Csabán megtartandó 150 éves jubileumának programja már elkészült. A jubileum 3 napig fog eltartani és azon Albrecht főherceg, az ezred tulajdonosa mindvégig jelen lesz. Az ünnepség keretébe hangverseny is fölvettett, melynél a bécsi Burgtheater és a bécsi udvari opera több tagja fog közreműködni. A jubileumnak tetemes költségeit Albrecht főherceg fogja viselni.

— **Dankó és Wekerle.** Dankó Pista, a szegedi cigány-Petőfi, kinek összes szerzeményeit szerződés alapján a mi saját életm. zenekiadónk *Valentin* Ottó adja ki, újabban ugyanezen Valentin kiadásában négy dalt írt a polgári házasságról és azt, mint arról már megemlékeztünk természetesen Wekerlenek ajánlotta. Ezeket a politikai dalokat persze csak a liberális közönség énekelheti. Szeredon nagy igaztóságot keltett, hogy Wekerle elfogadta a dalokat. Szépirodalmi és művészi bizottságok tanácskoztak, hogy milyen legyen a diszpendány kötése. A kutatóbőr és diszpendbőr hosszas és heves viták után mellőztették. Végre is eskübe került a füzet, és négy könyvkötő-mester az életének leg-nagyabb gondolatát öntötte a remekmű tá-

lájába. Dankó Pista, ma vitte el Wekerlőhöz. Fekete ruhában, szorongó szívevel jelentkezett az előszobában s az a kitüntetés érte, hogy Wekerlő maga jött ki érte és vezette be. Tudakozódott tőle a viszonyai felől s végül barátságosan megszorozgatta a kezét. Dankó Pista sugárzó arccal köszönte meg a titkárnak a szíves-séget s mikor az el képzelte, hogyan van megelégedve a fogadtatásával, így felelt:

— Nagyon derék ember a kegyelmem ur, bizony tán könnyebb beszélni vele, mint nálunk egyenlővelik szolgabíróval.

— **Biciklis koldus.** Le van főzve Amerika. Nálunk már biciklin járnak a koldusok. A rendőrség tegnap tartóztatott le egy siketnemát, a ki koldult s biciklin jött be Pécsre, hogy honnan — azt nem lehetett tőle megtudni, mert következtetésre a német. A bicikli a lehető legeredőkésebb alkalmasosság, melyben ember valaha utazott. Tulajdonképen tricikli, mert három kereke van. A szerkezet a néma mármé. Elöl van egy rendes nagy bicikli kerek, melyet hátul két külön nagybicikliről vett két torpe kerek követ. A járomra megbírtósított rózsa lehet, mert a kerekek gumitalpai hanyagok. Ami e három kereket szerves masinává hűti össze, az mind a reptelyes utazó saját talpalmánya és készárménye íbol, vasból, lanból, kötelekből és a jó ég tudja, meg miből. Ezen a gépen visz magával egy három lábú székot, egy nagy zsákot tele ruhával s rongyokkal, egy nagy badogdobót mindenféle vacakkal tele, több kisebb badog szelencét a legszártósabb keverékek mindenféle hasznavehetően lim-lommal, amik meg a badog szelencében is külön badog kapszalókat őriztetnek. A bicikli, — ha meguntá a rajt ülést, vagy ha hegnyek fölébe visz az út, — húzni is lehet, míhez elől kenélymes vas rudat készített az erdekes masina csinálójá. Hámen egybeként is különös koldus ez a biciklis siketnemá. Irattai, melyekből meg lehetne tudni nevét és illetőséget, nincsenek, ellenben ezeknél többet két papírok voltak nála: 656 frt 45 krajczár, meg pedig közte tizenegy darab hamisított ötvenes. Egyeből homizai koráb színházi lácsóvén is találta nála, meg kőszőrűkövet. Ezzel az ember koldult a budai külvárosban, ahol a rendőrség elhotta.

— **Meteor hullás.** Az elmúlt éjjel városunk fölött fel tűnkezett tájban gyönyörű kek tűzben egy meteorfutót végig a deli égboltozaton, delnyugoti irányból északra keletnek. Latszát szerint az égbolt felére ért, mikor hirtelen kialudt átúze és lehullt. Valószínű, hogy Pécs környékén ért földet.

— **Párisi levelek.** A „Pécsi Újság”-nak immár Párisban is van állandó tudósítója, ki mai számunkban kezdi meg működését. Párisi levelezőnk **Sünk Rudolf** ur, ki eddig Guatemalában (Del-Amerikában) volt lapszerkesztő, most pedig mint több világlap párisi tudósítója Párisban telepedett le, honnet állandóan fog bennünket értesíteni. A párisi élet bizonyára mindenki érdekel, hisz ez a világ középpontja és olvasóinknak párisi leveleinket különösen is figyelembe ajánljuk. Sünk ur különben a pécsiek előtt sem ismeretlen, mintegy a telen Guatemalából hazakerkezve több hetet át időzött Pécsen, mostoha atyja, **Sének Antal** dr. a pécsi főreáliskola tanarának házában. Ezen új összeköttetésünknek olvasóink bizonyára sok érdekes olvasmányt fognak köszönhetni. Kinek ügyes bájos dolga akad a világvarosban, annak levelezőnk, kinek lakása 95. Rue des Petits Champs alatt van, legnagyobb készséggel rendelkezze sere áll.

— **Inasok, akik hejlet keresnek** és iparosok, akik inasokat kívánnak szerződöttetni forduljanak egyenesen a pécsi ipartestület-

hez, illetőleg ennek titkárához. D o b s z a y István városi közigyomhoz. Az ipartestület eljárásoga ugyanis elhatározta, hogy szűlök, illetve inasnak készülő ifjak és iparos gazdák között a szerződést közzvetíti.

— **Lelekészek nem alkalmazhatók tanítók gyanánt.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az a szokás, mely szerint egyes községekben, ahol a szűkéshez képest külön tanító állás rendszeresítésére lét volna szükség, egyszerűen a lelekészt bízták meg a tanítással — tovább főnn nem tartható, mert az 1893. XXVI. t. c. mellé adott utasítás szerint ilyen szégyes új tanító állomást most már államsegélyvel önállóan is lehet rendszeresíteni. Szert esakis kivételes esetekben és rendkívül helyi viszonyok közt engedni meg a lelekészeket tanítással való megbízást; de ily esetben is előbb a miniszter engedélye okvetlenül kikérendő.

Párisi levél.

Páris, 1894. június 19-én.

(A „Pécsi Újság” eredeti tudósítása.)

Az évenkénti Longchamps-i nagyversenyek grand-prix-e már elmúltak s vele együtt véget ért itt Párisban a sáson. Mindenki falura s tengeri fürdőre siet s a nagy világvaros mintegy egy csapásra kihaltat lett: a kereskedelem pang, a hazalás színházak kapui bezárulnak s az önlelvőre idegenek tömege, kik ezrenként özőnelenk ide a világ minden tájáról, hogy aranyaitól megszabaduljanak, napról-napra kisebb lesz.

A boulevardokon hiába keresed azokat a finom, elragadó nő alakokat, azokat a felsőges toilletteket, azokat a fényűző fogatokat, egy szóval mindazt, a mi Párist az összes világvarosoknál vonzóbbá teszi, s a mi neki oly sajátjóságos hatást kölcsönöz. Mindez a nyári hónapokra Frouville, Dieppe, Boulogne, Ostende és Biarritz-be költözött. A kevésbé vagyonosok azokat a gyönyörű mezei lakokat foglalják el, melyekben e szajna-melléki város közelében vidéke olyan gazdag.

Ezért jött meg végre ismét a jó idő, mely oly soká varattot magára s melynek eddigi elmaradása majd az egész világot későbbé ejtette.

A „grand-prix” reggelén, mely alkalommal az előlékő világ évenként utolsó találkát ad egymásnak, ismét hatalmas sürke fellégek fordít be az égboltozatját. Délelőli azonban mégis kitisztult az idő, s a nap sugarai vígan szűrődtek át a Bois de Boulogne fűnek lombjai között, mely erdőnek fásoriban és széles útjai csakhamar a fogatok, lovasok, kerékpárosok és gyalogjárók megszámlálhatatlan sokasága hmozgett.

Az idei futtatás közönsége rendkívül nagy volt, mert az egész sportilág (s ezt csaknem teljesen Páris foglalja magában) feszült várakozással tekintett az új versenyparipának „Matchbox”-nak előre hirdett sikerei elé.

Hirsch báró, a többszörös milliomes vette meg néhány nap előtt ezt a lovat 375,000 frankért. A lo tartása valóban oly nagyszerű volt, hogy csakhamar óriási összegekben történte reája fogadások. A totalizátor tételei meghaladták a hat millió frankot. A jétékonysági intézetek, melyeknek a helyétdíjak osztályrészt jutottak, 400,000 franknyi nem épen megvetendő összeget sepertek be.

Két óra felé az illető bizottságok 20,000 fogat, 18,000 lovas és 190,000 gyalogosnak beléptét konstátalták. Nagy figyelemmel kísérték Hirsch bárót, ki Esterházy gróf karjáj lépett be, hasonlóképp figyelték meg Ephrussi Mihály belépését is, kinek lova „Gospodar” előző vasárnap

a Chantilly-i futtatások alkalmával valami sajátjóságos módon az első díjat nyerte el s ki ez alkalommal a folizottat fogadók dihének csak gyors menekülés által tőrhettek ki. Megjelenésekor fűty és gyalázó szitkozódások fogadták.

E közben a tribünök előkelő hölgy-közönséggel teltek meg, melyben mindaz képviselve volt, mi csak Párisban a nemesség, pénz, szépség vagy művészet folytán tűndöklik. A legesodlatramutóbb nyári toillettek és az értekesnél értékesebb ékszereket lehetett ott látni.

Pontban két órakor érkezett meg a köztársaság elnöke, Carnot is nejjével és környezetével, erre a futtatások megkezdődtek.

Úgy látszott, hogy „Matchbox” meg kíván feloltni a hozzá fűzött várakozásnak, mert csakhamar ő vezetett. Szorosan nyomában jártak „Mansour”, „Dolma Bagdsche” és „Gospodar”.

A tribünök előtt erős verseny keletkezett, melyből „Dolma Bagdsche” — az ismert sportiféri Schieckler báró tulajdona, hűla jocke-já hasonlíthatatlan ügyességének győzelmesen emelkedett ki, — „Matchbox” minden várakozás ellenére legyőzöttet.

Zugó udvariadalom üdvözölte a francia versenyző győzelmét fénelmes és hírnemes ellenfelein. Mint ez rendszeren történn szokott, a győzelmet a hazai létevényesztés sikerének tartották a külföld fölött, s a lelkesedés nem ért véget.

Hirsch báró, a „Matchbox” szerencsétlen tulajdonosára verségre meg egy pikáris utóhatást is gyakorolt. Ezek óta már hő kívánsága az, hogy Páris vala-mely előkelő elubja tagjai sorába öt folvegye, mindaddig azonban — hasonlóképp mint Zola Emil az akadémia — következetesen mellőzték fölvetését a Walsi herceg és a legfelső aristokracia számos más tagjának hatalmas pártfogolása ellenére is.

A „grand-prix”-ben győztes előtt mégis csak megnyitlakt volna végre a legzárkózottabb klub kapui is, és amint mondják, a báró nagyon számított erre, s ime most itt is újabb legyőzést szenved.

* * *

Alig hogy az izgató verseny véget ért, máris kezdetét vette a visszatérés Párisba. Tekintve a roppant embertömeget, rendkívülleg szervezte volt a közbiztonság fölötti érdekes. A kosik nyole beláthatatlan hosszú sorban közlekedtek. A Bois de Boulogne fasorai és széles útjai egy a Champs Elysés széles útjai felöltek az ember áradat miatt ép úgy mint a fennevezettekkel párhuzamos utak. Este 9 óra járt az idő, mikor az utolsó fogatok végre haza hajhattak.

Az idő az utolsó szempillantásig deúrult maradt, s így legalább egy utolsó napusgár vetett fényt arra a saisonra, mely mindaddig csak az eső és hidegtől tűndökölt.

Schenk Rudolf.

Föl a karzatra.

Nem szőgyenlem uraim és hölgyeim bevallani, hogy én Tudor Máriát a karzaton láttam. Azaz, né értsenek félre kérem, nem ő volt a karzaton, hanem én. És pedig azért voltam a kakas úton... parlon ez helytelen elkeresztelés, mert, hogy a szónál maradjak, bizony járnak oda tyukok is primo, secundo, mert egyáltalán nem ülő, hanem álló — tehát fonn voltam a karzaton és pedig azért, mert alul nem kaptam már ülőhelyet, mert az ülőhelyen semmit sem hallottam volna a karzatkak eszozgása miatt, mert a karzaton nem hallom a földszint eszozgását — és mert véletlenül, magam sem tudom hogyan, nem volt több pénzem két pieu-

Pécs állomás menetrendje.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

Vonat		Érkezik			Indul			Közvetlen csatlakozás
		Honnan felől	Pécsre napsz.	óra perc	Pécsről napsz.	óra perc	Hova felé	
1804	szem.	Budapest	reggel	5 12	reggel	5 35	Bosna-Brod	Villány Mohács fele Dalyán Szabadka fele.
1807	"	Bosna-Brod	d. e.	8 01	—	—	—	
1842	vegyes	Uj-Dombóvár	"	8 23	—	—	—	
1801	gyors	—	—	—	d. e.	8 24	Budapest	
6311	vegyes	—	—	—	"	8 29	Bécs	Villány Mohács fele Dalyán Szabadka fele Vinkovcen Bosna-Brod fele
6302	szem.	Bécs	d. e.	9 39	"	9 49	Vinkovce	
1805	"	Bosna-Brod	"	11 18	"	11 34	Budapest	Uj-Dombóváron Báltaszek és Zakány fele
1853	vegyes	—	—	—	d. u.	2 44	Uj-Dombóvár	Uj-Dombóváron Zagrab-Flume fele
1806	szem.	Budapest	d. u.	4 08	"	4 20	Bosna-Brod	Villány Mohács fele
6301	"	Vinkovce	"	5 50	este	6 32	Bécs	
1802	gyors	Budapest	este	7 44	—	—	—	
6312	vegyes	Bécs	"	8 00	—	—	—	
1808	szem.	—	—	—	—	8 13	Bosna-Brod	
1803	"	Bosna-Brod	éjjel	11 02	éjjel	11 40	Budapest	Uj-Dombóváron Báltaszek, Zagrab-Flume fele

Mechanikai harisnyaáru kötőintézet!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legujabb gépezettel berendezett

harisnya-kötőintézetemben

siklói utca 16-ik szám.

(Praidni üzlete előtti házban) minden nemű **Trico-ingek, nadrágok és harisnyák** hölgyek és urak számára a legjobb anyagból és **legolcsóbb árak** mellett készíttetnek.

Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Fejledek ugy női, mint uri harisnyákon elfogadtatnak és olcsón számíttatnak.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Hermina,
siklói utca 16. sz. a.

Kindl Ferencz

gőzgép-, villanyos műkészülékek, műlakatos, építőbádogos és vízvezeték-berendezések gyára

Pécs, Nepomuk-utca 33.

Ajánlkozik legszolidabb készítésére a következő munkáknak: **gőzgépek, kazánok, vitzartók, szijkorongok, transzmissiók, ércz-csapok, szűrőkészülékek** stb.
Mindezekért jótállás vállaltatik és az árak a legjutányosabbak.

Villamos világító készülékek.

Telephon-vezetékek magánosok részére, **villámhárítók** legujabb szerkezettel, házi telefonok és hozzávaló készletek a legfinomabbtól a legolcsóbbig, **kovacsolt lépcső-röstélyok** gazdagon díszítve, vert levelekkel, valamint **sírrácsok**, szolid kivitelű **épület-födések** tornyokra és ablakokra, **konyhafőszerelemek, asztali és falazott takaréktűzhelyek, nyársoló készletek, központi fűtés, mosókonyhákályhák, gőz-, gáz- és vízvezetékek, angol closetek, fürdő-berendezések, tusol, ülő-medencék, mosdó-készülékek, közönséges fürdőkádak** különböző nagyságban és alakban, valamint **építőbádogos-munkák.**

Árjegyzékek ingyen és portómentesen.